

Samorządy i stowarzyszenia prawnicze o kryzysie praworządności

Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych przyjęło 6 grudnia dwa stanowiska - o kryzysie praworządności w Polsce i wyrażające wsparcie dla inicjatywy społecznej Grupa Granica. Dokumenty przyjęto podczas posiedzenia Porozumienia w biurze Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Spotkanie, w formie hybrydowej, otworzyła i poprowadziła adw. Magdalena Koczur-Miedziejko, przewodnicząca Komisji Współpracy Zawodów Zaufania Publicznego NRA.

Oдноśnie stanu praworządności w Polsce, Porozumienie stwierdza, że podziela obawy Parlamentu Europejskiego wyrażone w rezolucji z 21 października 2021 r.

"Tak jak przedstawiciele państw członkowskich UE, którzy poparli przedmiotową rezolucję, jesteśmy głęboko zaniepokojeni rozstrzygnięciem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 października 2021 r. (K 3/21), która stanowi atak

na całą europejską wspólnotę wartości i praw oraz podważa nadrzędność prawa UE jako jedną z jej fundamentalnych zasad, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Zwracamy uwagę, że rozstrzygnięcie TK z dnia 7 października 2021 r. w sprawie K 3/21 może mieć katastrofalne skutki dla polskich i europejskich obywateli oraz przedsiębiorstw, bowiem oznacza pozbawienie ich prawa do niezależnego wymiaru sprawiedliwości, który może być niezależny tylko wtedy, gdy w pełni stosuje dorobek prawny i prawodawstwo UE. Zakwestionowanie nadrzędności prawa UE nad prawem krajowym musi prowadzić do pozbawienia obywateli polskich i europejskich skutecznej ochrony prawnej w Polsce.

Wymieniona w Rezolucji PE z 21 października 2021 r. długa już lista działań i zaniechań organów władzy wykonawczej w Polsce, kwestionujących skuteczność orzeczeń TSUE i kompetencje tego Trybunału do oceny stosowania prawa UE w każdym państwie członkowskim, wykorzystujących do tego celu też Trybunał Konstytucyjny, w obecnym stanie nie potrafiący wywiązywać się z obowiązków niezależnego sądu konstytucyjnego, wyklucza Polskę ze wspólnoty prawa UE.

Przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do UE odbyło się w drodze ratyfikacji traktatu akcesyjnego, za zgodą Narodu Polskiego wyrażoną w referendum. Rzeczpospolita Polska dobrowolnie zobowiązała się do przestrzegania postanowień traktatów założycielskich i orzecznictwa TSUE, tak aby także polscy obywatele mogli w pełni wykorzystywać swój potencjał, swobodnie podróżować, pracować, uczyć się, prowadzić działalność gospodarczą w UE, bez barier prawnych, korzystając tak jak inni obywatele UE ze wspólnego rynku.

Dlatego też, dzielając stanowisko przedstawione w rezolucji PE z 21 października 2021 r. (2021/2935(RSP), jako przedstawiciele samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych, świadomi spoczywającego na prawnikach obowiązku zapewniania obywatelom skutecznej ochrony prawnej, wzywamy wszystkie organy władzy wykonawczej, ustawodawczej i sędziowskiej do powstrzymania się przed arbitralnym wykorzystywaniem swoich uprawnień do podważania zasady podziału władzy oraz rządów prawa, wartości, na których zbudowano wspólnotę praw i wolności UE."

W drugim stanowisku, Porozumienie przekazuje wyrazy pełnego wsparcia i podziękowania dla wszystkich wolontariuszy

i organizacji skupionych w inicjatywie społecznej Grupa Granica, tj.: Nomada Stowarzyszenie, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Polskie Forum Migracyjne, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Salam Lab, Dom Otwarty, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, CHLEBEM i SOLĄ, uchodźcy.info,

RATS Agency, Kuchnia Konfliktu, Strefa WolnoSłowa, Przystanek „Świetlica” dla dzieci uchodźców, zaangażowanych w pomoc dla wszystkich dotkniętych kryzysem humanitarnym na polsko - białoruskiej granicy.

"Nie kwestionując zasadności obrony polskiej granicy wobec działań podejmowanych i koordynowanych przez służby białoruskiego reżimu przypominamy, że każde demokratyczne państwo prawa ma nie tylko obowiązek ochrony swoich granic, ale także przestrzegania na swoich granicach prawa, w tym także podpisanych i ratyfikowanych umów międzynarodowych. Podstawowym obowiązkiem jest ochrona życia ludzkiego, a nie służy temu budowanie na granicy murów, które nie zwiększą bezpieczeństwa, zarówno dla sąsiadów z jednej i drugiej jego strony, jak i dla migrantów, wykorzystywanych do cynicznej rozgrywki politycznej autorytarnego reżimu, którzy nadal padać będą ofiarami przemytu.

Podzielamy apel Grupy Granica o stworzenie mostów humanitarnych, przez które osoby potrzebujące pomocy medycznej i humanitarnej mogły zostać wpuszczone do Polski. Części z takich osób, które kwalifikują się do uzyskania ochrony międzynarodowej, powinna być w Polsce udzielona pomoc, a pozostałym zapewniony bezpieczny powrót do kraju pochodzenia. Także wezwanie Grupy Granica do powołanie okrągłego stołu w sprawie kryzysu migracyjnego, przy którym spotkałyby się podmioty rządowe, społeczne, samorządowe jest rozwiązaniem umożliwiającym wymianę informacji o sytuacji oraz uporządkowanie wiedzy o dostępnych zasobach i środkach na zakończenie tego międzynarodowego kryzysu.

Doceniamy emocjonalne zaangażowania i poświęcenie w ochronę życia ludzkiego wszystkich działających w inicjatywie Grupa Granica i wyrażamy nadzieję, że przedstawiane w tej inicjatywie propozycje rozwiązań kryzysu na granicy polsko-białoruskiej będą przedmiotem namysłu organów państwa i uda się zastąpić nimi rozwiązania prawne ograniczające dostęp do strefy przygranicznej służbom medycznym, wolontariuszom, adwokatom, radcom prawnym i dziennikarzom, które to rozwiązania obecnie sprzeczne są z Konstytucją RP."

Oba stanowiska zostały przyjęte większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Porozumienia.

Podczas posiedzenia sędzia Urszula Żółtak, reprezentująca Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA, w poruszający sposób przedstawiła sytuację sędziów-kobiet afgańskich. Wyraziła również podziękowanie adwokatom i radcom prawnym zaangażowanym w pomoc sędziom afgańskim i ich rodzinom.

